

Dystopiskmålbild

Geodata 2040

En berättelse från framtiden

SAMMANFATTNING

I en denna målbild har Sverige misslyckats med att uppnå sina mål inom digitalisering och hantering av geodata, trots ambitiösa planer och strategier. Situationen ser mörk ut, och samhället lider av flera allvarliga problem...

Dystopisk målbild Geodata 2040

I en denna målbild har Sverige misslyckats med att uppnå sina mål inom digitalisering och hantering av geodata, trots ambitiösa planer och strategier. Situationen ser mörk ut, och samhället lider av flera allvarliga problem.

EU:s digitala utveckling förblir utom räckhåll: Trots att Sverige försökte satsa på att dra nytta av EU:s digitala framsteg, har landet inte lyckats integrera sig i de övergripande strategierna. Sverige är isolerat och saknar tillgång till de fördelar som andra medlemsländer har.

Ojämlika digitala förutsättningar: Staten har inte uppfyllt sitt uppdrag att skapa jämlika förutsättningar för kommuner, stad och landsbygd. Många kommuner saknar tillräckliga resurser för att dra nytta av digitaliseringen, vilket leder till en ökande klyfta mellan stads- och landsbygd.

Föråldrad lagstiftning: De författningar och förordningar som stöder digitalisering och informationsutbyte är otillräckliga och föråldrade. De har inte kunnat hantera de snabba teknologiska förändringarna och medborgarnas förväntningar.

Brist på finansiering: Trots planer på finansiering från både nationella och EU-källor har brist på medel hindrat utvecklingen av en samhällsgemensam digital tvilling. Projektet har stagnerat på grund av bristfällig finansiering.

Säkerhetsbrister: Samhällets digitala system och tjänster lider av allvarliga säkerhetsproblem och bristande robusthet. Detta har öppnat dörren för cyberattacker och dataläckor, vilket har underminerat medborgarnas förtroende för myndigheterna.

Brist på innovation: Svenska företag ligger efter resten av Europa i aspekten att få fram innovationer i samhället och då på grund av brist av verksamhetsdata och geodata som är digitalt tillgängliga. Sveriges geodata är fortfarande inlåsta i lokal lagring.

Sverige misslyckats med att utnyttja digitaliseringens möjligheter, vilket har resulterat i en ojämlik och osäker hantering av geodata. Samhället står inför allvarliga utmaningar men har bristfälligt underlag för att kunna ta rätt beslut.

Automatiseringsproblem: Istället för att lösa samhällsutmaningar på ett hållbart sätt har automatisering med AI-stöd lett till arbetslöshet och social ojämlikhet.

Ojämn tillgång till geodata: Målet om sömlös tillgång till geodata i hela landet har inte uppnåtts. Många områden har fortfarande bristande tillgång till nödvändig geodata, vilket har negativ påverkan på samhällsplanering och företagande.

Missnöjda medborgare: Istället för att kunna använda den digitala avbildningen av verkligheten (digital tvilling) för sina ärenden, är medborgarna frustrerade över komplexa och svårtillgängliga digitala system.

Bristfällig interoperabilitet: Implementeringen av DIGG:s nationella ramverk för grunddata inom Ena – Sveriges digitala infrastruktur har misslyckats med att säkerställa interoperabilitet i informationsutbytet inom offentlig förvaltning. Informationen är fragmenterad och svår att kombinera, vilket förhindrar effektiv användning och leder till höga kostnader inom offentlig informationshantering.

Bristande samarbete och ansvar: Försöken att skapa en gemensam samverkansmodell och ett avtalsbaserat samarbete har misslyckats. Branschen är splittrad och ansvarsfrågor är oklara, vilket leder till kaos och ineffektivitet inom geodatahanteringen.

Begränsad konkurrens: Utländska IT-jättar har en dominerande ställning inom dataförsörjning, det gör det svårt för mindre företag att konkurrera på lika villkor. Det leder till brist på mångfald och innovation inom branschen.